

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 7/2019 els membres del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) en reunió plenària de data 8 de gener de 2020 i amb posteriors modificacions de la ponència, van adoptar per unanimitat el següent acord segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 7.2019

ASSUMPTE: Escrit de queixa per reportatges publicats en diferents mitjans de comunicació per considerar la possible vulneració del Codi Deontològic. Aquesta queixa la efectua el Síndic de Greuges de Catalunya.

ANTECEDENTS

El Síndic fa esment a les notícies aparegudes en diferents mitjans concretament La Vanguardia,.com, La Razón.es, El Nacional.cat i L' Ara. També cita el Diario Sur, en relació al qual el CIC no intervé atès que no té competències per fer-ho al ser un mitjà que no s'edita a Catalunya.

El Síndic de Greuges de Catalunya es refereix en el seu escrit que els mitjans citats destaquen, alguns en el titular de la seva informació, el fet que l' adolescent detingut és un “MENA” menor estranger no acompanyat, tutelat per la DGAIA. El Síndic de Greuges de Catalunya diu de manera textual :

“Com sabeu des de la institució s' està treballant el tractament que fan els mitjans de comunicació sobre els infants i adolescents i en concret la tasca de promoció i respecte als seus drets en compliment del seu encàrrec com a mitjans de comunicació social.

Una de les meves preocupacions és l' aparició de mitjans de notícies i fets que relacionen els infants del sistema de protecció a la infància i adolescència amb violència, agressivitat i fets negatius. En aquest sentit, ja vaig fer notar la meva preocupació per la possible estigmatització del col·lectiu i la necessitat que es vetllés perquè els mitjans de comunicació realitzessin la tasca de comunicació social que tenen encomanada arran les queixes que he rebut al respecte.”

i més endavant demana que pel que fa a l' àmbit d' atribucions del CIC en aplicació del Codi Deontològic, observi si hi ha alguna possible vulneració al mateix.

AL·LEGACIONS

Com fa sempre el Consell va donar als diferents mitjans La Vanguardia, La Razón, El Nacional i L' Ara l' oportunitat de fer les corresponents al·legacions. En síntesi tots els mitjans de comunicació esmentats expliquen amb més o menys detall que no han vulnerat el Codi Deontològic i que han tingut molta cura a no donar el nom ni cap detall concret que pogués identificar la persona concreta de cap mena.

PONÈNCIA

En relació al Criteri 11 del Codi Deontològic “Protegir el drets dels menors”, el CIC estima que efectivament no s’ha vulnerat atès que en cap moment es cita el nom dels menors, ni cap aspecte concret que pugui identificar un menor en concret.

Queda, com a punt de dubte, l’ús de l’ MENA, que ha estat posant en qüestió per organitzacions que volen evitar l’estigmatització de tot un conjunt de persones a través d’ aquestes sigles. Però s’ha d’admetre que en l’àmbit periodístic aquest acrònim ha tingut una tal penetració que s’ha convertit ja en una denominació de difícil substitució per qualsevol altra, atesa a més la brevetat d’ un mot que en representa pel cap baix quatre que difícilment podrien tenir cabuda als titulars.

De totes maneres el CIC insta als mitjans de comunicació i als periodistes a que tinguin la màxima cura possible en les informacions que donin en relació als menors immigrants no acompanyats i sempre que sigui possible tractin d’evitar l’ús de l’acrònim MENA. El CIC comparteix la preocupació del Síndic de Greuges a la que ja hem fet esment, en relació a la protecció dels menors.

En relació al Criteri 12, l’acord és diferent, atès que les informacions donades criminalitzen a tot un col·lectiu de menors que queden greument estigmatitzats.

L’annex F del Codi Deontològic és molt clar en aquest matèria, quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions pot entrar dins d’ un context discriminatori a fi de cridar l’atenció del lector, el que es provoca és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD:

Les notícies i reportatges publicats en relació als menors immigrants no acompanyats, a La Vanguardia, La Razón, El Nacional i L’ Ara, vulneren el Criteri 12 del Codi Deontològic, en tant que criminalitzen a tot un col·lectiu, quan els fets relatats afecten només a una part.

I per que així consti s’estén la present certificació a Barcelona en data 3 de febrer de 2020. Certifico.